

www.boekerij.nl

Ryan

Ik was al heel lang van plan dit boek te schrijven, maar ik had steeds geen idee hoe ik moest beginnen.

Ik neem aan dat je kunt beginnen met statistische gegevens, met cijfers en aantallen en feiten die een perfect beeld schetsen van de horror van de wereldwijde aidsepidemie: in dertig jaar zijn er meer dan 25 miljoen mensen aan overleden, op dit moment zijn 34 miljoen mensen besmet met hiv/aids, 1,8 miljoen doden per jaar, bijna 5000 slachtoffers elke dag weer. Wereldwijd is het de op vijf na belangrijkste doodsoorzaak.

Maar ik heb er altijd moeite mee gehad deze cijfers te bevatten. De tragedie is zo immens, de cijfers zijn zo ontzagwekkend dat je het je gewoon niet kunt voorstellen.

Laten we de cijfers maar voor later bewaren en in plaats daarvan met een verhaal beginnen. Ik ben immers geen statisticus, maar muzikant. Mijn hele leven vertel ik al verhalen met behulp van mijn songs. Ik geniet van de manier waarop de mensen zich verbonden voelen met mijn muziek. Dat hoop ik ook met dit boek te bereiken: dat de mensen zich

door de verhalen die ik vertel verbonden zullen voelen met deze epidemie, zodat we er samen aan kunnen werken om er een einde aan te maken.

Het eerste verhaal dat ik wil vertellen is een heel bijzonder verhaal. Om deze aidsepidemie te kunnen begrijpen, om te kunnen inzien waarom ik het zo belangrijk vind hier een einde aan te maken, moet je het verhaal kennen van Ryan White. Alles is namelijk begonnen met mijn vriend Ryan. Ryan werd geboren met een zeldzame en afschuwelijke genetische ziekte, hemofilie. Door deze ziekte kan je bloed niet stollen en dat leidt tot niet te stelpen bloedingen. Tegenwoordig is hemofilie wel te behandelen, maar begin jaren 1970, toen Ryan werd geboren, was het een gevaarlijke en vaak dodelijke ziekte. Ryan is als baby, en later ook als kind, heel vaak in het ziekenhuis opgenomen.

Daarna, alsof het lot dat hem had getroffen nog niet zwaar genoeg was, werd de arme jongen tijdens een behandeling van zijn hemofilie besmet met hiv, het virus dat aids veroorzaakt. Op zijn dertiende gaven de artsen hem een grimmige prognose: hij had nog minder dan zes maanden te leven. Maar hij heeft het meer dan vijf jaar volgehouden, en in deze korte tijd is Ryan geslaagd in iets wat de meeste mensen nog in geen duizend levens kunnen bereiken: hij inspireerde een land, hij veranderde de loop van een fatale epidemie en hij hielp miljoenen levens redden. Denk je dat eens in, dat een kind dat allemaal heeft gedaan, een zieke jongen uit een Midden-Amerikaans stadje. Het klinkt als een filmscript, als

een verhaaltje voor het slapengaan, als een sprookje. En het was ook een sprookje, Ryans leven wás een sprookje.

Ik denk dat ik in 1985 voor het eerst iets over Ryan hoorde. Ik had in New York een afspraak gemaakt met een arts, ik kan me niet meer herinneren waarvoor. In de wachtkamer pakte ik een tijdschrift van de stapel en zat er gedachteloos in te bladeren tot ik een artikel tegenkwam dat mijn leven zou veranderen. Ik kon niet geloven wat ik las, dat een jongen niet naar school ging en dat zijn familie werd gemeden en gepest, omdat hij aids had. Ryan woonde met zijn moeder Jeanne en zijn zusje Andrea in het stadje Kokomo, Indiana. Jeanne werkte al drieëntwintig jaar bij de plaatselijke General Motors-autofabriek. De Whites waren een arbeidersgezin, net als het gezin waarin ik opgroeide. Misschien is dat wel de reden dat ik me meteen tot hen aangetrokken voelde toen we elkaar eindelijk leerden kennen.

In 1984, rond Kerstmis, was Ryan er heel slecht aan toe door een zeldzame vorm van longontsteking. Maar na onderzoek in het ziekenhuis bleek de prognose nog veel ernstiger: hij had aids. De longontsteking was een opportunistische infectie die zijn ernstig verzwakte immuunsysteem had aangevallen. Uiteindelijk bleek dat Ryan hiv had gekregen door een behandeling voor zijn hemofilie met iets wat factor VIII wordt genoemd: een stollingsmiddel dat uit donorbloed wordt gehaald. Eén enkele dosis factor VIII kon plasma bevatten uit bloed van duizenden mensen, van wie enkele hiv hadden. Doordat het hiv-virus zelf pas halverwege de jaren

1980 is geïdentificeerd, kon men het bloed niet op deze ziekte testen. Daardoor was het mogelijk dat met hiv besmette factor VIII begin jaren 1980 kon worden toegediend aan patiënten in de Verenigde Staten en alle andere landen van de wereld, en dus ook aan Ryan. Duizenden hemofiliepatiënten zijn op deze manier besmet geraakt met hiv voordat de farmaceutische industrie en de regering maatregelen namen om factor VIII te testen en te zuiveren.

Jeanne vertelde Ryan pas na Kerstmis dat hij aids had. Toen hij dit hoorde, wist hij precies wat dit betekende: hij zou sterven.

In 1984 wist iedereen wat aids was, zeker hemofiliepatiënten. Hoewel het nog steeds een totaal nieuwe en angstaanjagende ziekte was, had de medische wereld al wel de basisprincipes ontdekt. In dat jaar hadden ze het hiv-virus geïdentificeerd en ze wisten dat het virus alleen werd verspreid door seks of door direct bloedcontact. Bovendien wisten ze dat het niet kon worden overgebracht door toevallig contact, zoals uit hetzelfde glas drinken of naar hetzelfde toilet gaan, met hetzelfde bestek eten of elkaar kussen. Het was dus gewoon onmogelijk om besmet te worden door alleen maar in de buurt te zijn van iemand met aids.

Maar er heerste angst, heel veel angst. Deze angst was overal, het was een geest die al Ryans bewegingen overschaduwde en hem zijn hele leven heeft achtervolgd.

Toen Ryan hoorde wat er met hem aan de hand was en dat hij waarschijnlijk niet heel lang zou leven, nam hij een uit-

zonderlijk besluit: hij wilde de rest van zijn leven, hoe kort of lang dat ook zou zijn, zo gewoon mogelijk leven. Hij wilde naar school gaan, met zijn vrienden spelen en tijd doorbrengen met zijn moeder, Andrea en zijn oma en opa. Hij wilde gewoon net zo zijn als elk ander kind, ook al maakte zijn ziekte dat dit niet zo was. Toen hij voor het eerst hoorde wat zijn levensverwachting was, vroeg Ryan aan Jeanne of zij net wilde doen alsof hij geen aids had. Hij wilde niet anders worden behandeld; het enige wat hij wilde was zich normaal voelen, hoe moeilijk dat ook zou zijn.

Maar dat was hem niet gegund. Ryan zou nooit meer de kans krijgen een normaal leven te leiden, laat staan een normale dood te sterven. Kort nadat deze diagnose was gesteld, ontdekte een plaatselijke krant dat Ryan aids had. Ze publiceerden er een verhaal over en opeens wist de hele stad – en vervolgens het hele land – wat er met hem aan de hand was. Daarna veranderde alles voor Ryan en zijn familie. Als kind met hemofilie had men Ryan met mededogen behandeld, maar als kind met aids behandelde men Ryan met afkeer.

Ryan miste het grootste deel van de zevende klas doordat hij longontsteking had en was te zwak om in het voorjaar van 1985 weer naar school te gaan. Maar tegen de zomer voelde hij zich veel beter. Hij had zelfs een krantenwijk. Hij wilde dolgraag weer naar school, met zijn vrienden spelen, een enigszins normaal leven leiden. Maar eind juli, een maand voor het begin van het nieuwe schooljaar, maakte de onderwijsinspectie van Ryans schooldistrict bekend dat Ryan de lessen niet

persoonlijk mocht bijwonen. Dat kwam door de wijdverspreide angst dat hij een gezondheidsrisico vormde voor zijn medeleerlingen, de angst dat hij hen als ze dicht bij hem in de buurt kwamen op de een of andere manier zou besmetten. Er werd besloten dat Ryan de lessen telefonisch zou volgen.

De angst was misschien wel begrijpelijk. Aids was in die tijd een dodelijke ziekte, iedereen ging eraan dood. Maar het was algemeen bekend dat Ryan het virus niet op anderen kon overbrengen door alleen maar bij hen te zijn. Jeanne en Andrea woonden immers in hetzelfde huis als Ryan? Zij dronken toch uit dezelfde glazen, aten van dezelfde borden, knuffelden hem en kusten hem? Zij waren altijd bij hem, vooral als hij erg ziek was. Toch hadden ze ondanks hun contact met Ryan geen hiv opgelopen. Bovendien hadden de Amerikaanse Centers for Disease Control and Prevention (CDC) en het ministerie van Gezondheid van de staat Indiana het school-district verzekerd dat Ryan geen enkel gevaar vormde voor docenten, leerlingen of ander personeel, en ze boden aan richtlijnen te sturen voor een veilige terugkeer van Ryan.

Logica en wetenschap konden de angst echter niet weg nemen. Ryan werd feitelijk in quarantaine geplaatst. Maar hij was niet iemand die opgeeft, hij gaf nooit op. Hij vond het onacceptabel dat hij niet terug mocht naar school. En hij besloot te vechten om terug te mogen keren.

Ryan en Jeanne spanden een rechtszaak aan tegen de school. Ze hadden de nationale medische gemeenschap en het staatsministerie van Gezondheid achter zich. Maar de

rechter verklaarde Ryans zaak niet-ontvankelijk. Hij zei dat de advocaten van de jongen eerst tegen het besluit van de onderwijsinspectie in beroep moesten gaan bij het ministerie van Onderwijs van de staat Indiana. Ryans dagen waren natuurlijk al geteld, en nu nam de rechter een officieel besluit dat zijn terugkeer naar school nog verder zou vertragen. Ondertussen was er een speciale telefoonverbinding aangelegd en meldde Ryan zich elke dag telefonisch bij de school.

De beroepszaak duurde lang, was vervelend en openbaar, en Ryan, die nu veertien jaar oud was, stond in het middelpunt van alle aandacht. De plaatselijke onderwijsraad en veel ouders van Ryans medeleerlingen waren er fel op tegen dat hij naar school ging. Meer dan honderd ouders dreigden een rechtszaak aan te spannen als Ryan toestemming zou krijgen terug te keren. Eind november nam het ministerie van Onderwijs van Indiana een beslissing ten gunste van Ryan en gaf de school opdracht de deuren voor hem te openen, behalve als hij heel ziek was. De plaatselijke onderwijsraad ging in beroep, waardoor Ryan nog steeds niet naar school kon. Maanden later besloot het ministerie van Onderwijs van Indiana weer dat Ryan toestemming moest krijgen naar school te gaan na goedkeuring van de gezondheidsinspectie van de county.

Op 21 februari 1986, toen het schooljaar al ruim voor de helft voorbij was, mocht Ryan officieel terug naar school. De blijdschap over deze overwinning duurde echter niet lang, want op zijn eerste dag terug op school werd hij uit het klaslokaal gehaald en naar de rechtbank gebracht. Een groep ouders had

een gerechtelijk bevel aangevraagd om zijn terugkeer te verhinderen. Toen de rechter zijn vonnis voorlas, waarin hij Ryan verbood terug te gaan naar school, begonnen alle ouders in de rechtszaal te juichen, terwijl Ryan en Jeanne verbijsterd en angstig achteromkeken. Het leek wel een moderne heksenjacht, waarbij Ryan op de brandstapel werd gezet.

Ryans advocaten gingen in beroep tegen het verbod en w er kreeg hij het recht weer naar school te gaan. Deze keer was de beslissing definitief. Op 10 april 1986 keerde Ryan, met een grote groep journalisten en leerlingen in zijn kielzog, terug naar school. Maar hij mocht niet meedoen aan de gymlessen en werd gedwongen een apart toilet, een apart fonteintje en in de schoolkantine wegwerpbestek te gebruiken. Dit waren natuurlijk zinloze voorzorgsmaatregelen, maar Ryan ging ermee akkoord om de angst over zijn niet-begrepen ziekte weg te nemen. Toch werden die dag zeventwintig kinderen van school gehaald. Twee weken later openden ouders een alternatieve school, waar eenentwintig klasgenoten van Ryan werden ingeschreven, zodat ze niet elke dag hetzelfde gebouw als Ryan hoefden binnen te gaan.

Op school, en bijna overal waar hij in zijn eigen stad naartoe ging, werd Ryan gepest en getreiterd. Hij werd een ‘mie-tje’ genoemd en kreeg andere homofobe scheldwoorden naar zijn hoofd geslingerd. Zijn schoolkluisje en zijn spullen werden vernield en er werden allerlei geruchten over hem verspreid. Een anonieme tiener schreef een brief aan de plaatselijke krant waarin hij beweerde dat Ryan andere kin-

deren beet en krabde, dat hij op voedsel in de supermarkt spuugde en zelfs dat hij tegen de wanden van de toiletten plaste. Allemaal leugens natuurlijk, maar dat maakte niet uit. Doordat Ryan aids had, was hij een griezel, en wat hij ook deed of niet deed, iedereen vond hem een griezel.

En of je het gelooft of niet, de volwassenen behandelden hem zelfs nog erger dan de kinderen. Mensen in Ryans kran-
tenwijk zegden hun abonnement op. Als hij en zijn familie uit eten gingen, gooiden de restaurants de borden waar ze van hadden gegeten weg. De ouders van Ryans vriendin verboden haar hem nog te zien.

Op een bepaald moment tijdens de juridische strijd van de Whites tegen de schoolinspectie, eiste een groep ouders van Ryans medeleerlingen dat de county Jeanne ongeschikt verklaarde als Ryans voogd met de bedoeling dat hij uit huis geplaatst zou worden en dus van school zou gaan.

Ryan was niet de enige die te lijden had onder wreed ge-
drag en pesterijen, zijn hele familie had daarmee te maken. De banden van Jeannes auto werden kapotgesneden en ie-
mand schoot op het huis van de Whites. Ook andere familie-
leden van Ryan werden lastiggevallen en zelfs mensen die
geen familie van hem waren, maar hem wel verdedigden wa-
ren doelwit. Toen de plaatselijke krant Ryans recht om naar
school te gaan steunde, werd de woning van de uitgever met
eieren bekogeld en een verslaggever van de krant werd zelfs
met de dood bedreigd.

Op de een of andere manier bracht Ryans ziekte het ergste

in mensen naar boven, en hij en zijn familie konden zich nergens verschuilen, zelfs niet in de kerk. De Whites waren diepgelovig, en elke avond voor het slapengaan baden Ryan en Jeanne tot God. Maar nadat Ryans ziekte bekend was geworden, begonnen de leden van hun methodistenkerk hen te ontlopen. Ze waren zo bang dat ze aids van Ryan zouden krijgen dat ze hem en zijn familie vroegen op de voorste of de achterste rij plaats te nemen. Niemand wilde na Ryan naar het toilet en ouders zeiden tegen hun kinderen dat ze hem moesten ontlopen.

In zijn autobiografie vertelt Ryan het verhaal dat zijn familie in 1985 op paaszondag naar de kerk ging, kort nadat zijn diagnose was gesteld. Na afloop van de kerkdienst gaf iedereen de mensen die naast hem zaten een hand en zei: 'Vrede zij met u', een paastraditie in Ryans kerk. Maar nu wilde niemand hem een hand geven, niemand wilde dit zieke kind op paaszondag vrede toewensen. Toen ze na de kerkdienst naar huis wilden gaan, deed Jeannes auto het niet. Jeanne probeerde de leden van hun kerkgemeente aan te houden op de parkeerplaats, maar niemand wilde haar helpen.¹ Ondanks het getreiter door de leden van zijn kerk en de mensen in zijn buurt, en ondanks de afschuwelijke pijn en het verdriet dat Ryan zijn hele leven heeft moeten ondergaan, was Ryan tot zijn dood vol vertrouwen en christelijke liefde. Slechts een jaar voordat hij overleed, zei Ryan tegen de *Saturday Evening Post* dat hij niet bang was om te sterven doordat hij in God geloofde. Zelfs nadat hij zo was gepest

door zogenaamde gelovigen en hij steeds zieker werd, was Ryans geloof sterker dan ooit. ‘Met God is er altijd hoop,’ zei Ryan tegen de *Post*. ‘Ik heb heel veel vertrouwen in God.’²²

Als jongen vond ik het fijn op de zondagsschool. Ik vond het fijn om naar de verhalen uit de Bijbel te luisteren, het waren verhalen vol hoop. Tot op de dag van vandaag, hoewel ik geen enkele religie aanhang, neem ik de meelevende lessen van Jezus ter harte en heb ik veel respect voor mensen die geloven. Jezus heeft me geïnspireerd, omdat Hij onvoorwaardelijk liefhad, omdat Hij onvoorwaardelijk vergaf en omdat Hij stierf ter wille van anderen. Datzelfde kan worden gezegd van Ryan White: hij was een ware christen, een moderne Jezus Christus. Dat is een gedurfde uitspraak, dat weet ik, en sommige mensen zullen er misschien zelfs aanstoot aan nemen. Maar als je net als ik Ryans verhaal kent en zijn bijzondere kwaliteiten hebt gezien, kun je geen enkele andere conclusie trekken.

De Whites brachten hun christelijk geloof in praktijk. Natuurlijk waren ze van slag door de afschuwelijke manier waarop iedereen hen behandelde, maar ze hadden begrip voor de angst. Ze wisten dat deze werd veroorzaakt door onwetendheid en onbegrip, en daarom reageerden ze met de compassie die zijzelf nooit hebben mogen ervaren. Ze deden hun best anderen te informeren, anderen over aids te vertellen. Uiteindelijk bereikte Ryan veel meer mensen dan alleen de inwoners van Kokomo in Indiana. Hij bereikte het hele land.

Het verhaal van een zieke jongeman die in een klein stadje in het Midden-Westen van school werd geweerd en door zijn

stadgenoten werd gemeden, bleef niet lang geheim. Ryans afschuwelijke situatie werd nationaal nieuws en algauw kende iedereen hem: hij werd uitgenodigd bij nationale praatprogramma's en avondjournaals en hij stond voorop *People Magazine*. Eigenlijk was Ryan heel verlegen, en Jeanne, een geweldige en bescheiden vrouw, wilde al helemaal niet de aandacht op zichzelf vestigen. Maar de Whites vonden dat het hun plicht was om erover te praten, om de wereld te vertellen wat zij meemaakten. Zij wilden het leven van duizenden anderen die op dezelfde manier leden verbeteren; niet alleen het leven van hemofiliepatiënten die hiv hadden opgelopen, maar het leven van iederéén die de ziekte had.

Aan de ene kant had je bekrompen fanatici, zoals de beroemde predikant Jerry Falwell en de Amerikaanse politicus Jesse Helms, die de kwaadaardige boodschap verspreidden dat aids een vloek van God tegen homo's was. En aan de andere kant had je een stervende tiener en zijn moeder, in de schijnwerpers geduwd, die zich naast álle mensen die aan hiv/aids leden schaarden. Dat was het toppunt van moed, het toppunt van compassie. Daar heb ik nog altijd bewondering voor. Door hun mond open te doen, hebben Ryan en Jeanne meegeholpen deze epidemie te normaliseren en iets weg te nemen van het afschuwelijke stigma en de angst die ermee gepaard gaan. Hierdoor hebben ze ervoor gezorgd dat de regering sneller reageerde en dat de noodzaak van medisch onderzoek eerder werd onderkend. Zij waren het levende bewijs van iets waarvan we inmiddels weten dat het

de waarheid is: we moeten iedereen met hiv/aids in ons hart sluiten als we deze ziekte ooit willen uitroeien.

Net als miljoenen andere mensen werd ik woedend toen ik in de wachtkamer van de dokter in dat tijdschrift over Ryan las. Sterker nog: ik werd overmand door het verlangen iets voor hem en zijn familie te doen. Wat een idiote toestand, dacht ik. Ik móét deze mensen helpen.

Hoe kwaad en gemotiveerd ik ook was, toch had ik geen idee wat ik voor hen kon doen. Misschien dacht ik dat ik kon helpen bekend te maken wat de Whites meemaakten of dat ik geld kon inzamelen voor de strijd tegen aids. Maar hoe moest ik anderen helpen als ik mezelf niet kon helpen?

Op dat moment was ik namelijk zwaar verslaafd aan cocaïne. Mijn leven leek verdomme wel een jojo. Mijn gevoel voor waarden en normen lag begraven onder mijn gevoel voor zelfvernietiging. Ik was nog altijd een goed mens, een aardig mens, diep vanbinnen – anders zou ik de Whites nooit mijn hulp hebben aangeboden. Het enige wat ik hoopte te bereiken was dat ik deze jongen en zijn familie enige troost en steun kon bieden.

Maar uiteindelijk hebben de Whites veel meer voor mij gedaan dan ik ooit voor hen heb kunnen doen.

In het voorjaar van 1986, nadat Ryan het recht had gekregen weer naar school te gaan, kwamen hij en Jeanne naar New York om aanwezig te zijn bij een liefdadigheidsbijeenkomst voor aidsonderzoek en bij een uitzending van *Good Morning America*. De ochtend nadat ik hun interview had gezien, bel-

de ik Jeanne. Ik wilde Ryan leren kennen. Ik wilde helpen. Ik nodigde Ryan en zijn familie uit om bij een van mijn concerten aanwezig te zijn. Ryan was te ziek om het eerste concert bij te wonen waarvoor ik hem had uitgenodigd, maar uiteindelijk kon ik de Whites per vliegtuig naar Los Angeles laten komen. Ze kwamen naar twee van mijn shows, en daarna nam ik de familie mee naar Disneyland, waar ik een privétour en een feestje voor Ryan had georganiseerd. Ik wilde hem een avontuur laten meemaken – limousines, vliegtuigen, chique hotels –, hem een zorgeloze tijd geven, waarin hij niet aan zijn pijn en zijn moeilijke situatie hoefde te denken. Maar wat me van dat bezoek vooral is bijgebleven, is dat ik minstens zo veel plezier heb gehad als Ryan, zo niet meer.

Ik voelde me onmiddellijk op mijn gemak bij de Whites en ik had meteen een band met Ryan. Hoewel we niet uit hetzelfde land kwamen, waren we wel uit hetzelfde hout gesneden. De Whites waren verstandige en eerlijke mensen. Ze waren zorgzaam en bescheiden, en altijd dankbaar. Wat ik tijdens deze reis, en daarna, voor hen heb gedaan, deed ik omdat ik zoveel van hen hield. Dat was het echt: liefde. Ik ben onmiddellijk van de Whites gaan houden.

Mijn kennismaking met deze familie bleek een louterende werking te hebben op de afschuwelijke man die ik toen was. Ik was een ongelooflijke egoïst, een enorme klootzak geworden. Dat kwam deels door de drugs, deels door de lifestyle die ik had ontwikkeld en deels door de mensen om me heen die mijn slechtste instincten in me naar boven brachten. Ik

had alles wat je je maar kunt wensen – ik was rijk, beroemd, ik had álles –, maar ik kreeg al een woedeaanval als ik de gordijnen in mijn hotelkamer niet mooi vond. Zo totaal in de war was ik, zo pathetisch was ik geworden.

Maar Ryan was stervende. Zijn familie werd getreiterd. En toch, tijdens zijn reis naar LA en de hele tijd die ik sindsdien met hem heb doorgebracht, was hij altijd vrolijk. In Disneyland was Ryan zo zwak dat ik hem een deel van de tijd in zijn rolstoel heb moeten voortduwen. Voor een kind moet het wel heel frustrerend zijn om in Disneyland aan een rolstoel te zijn gekluisterd, om niet te kunnen rondrennen en in een van de grootste speeltuinen ter wereld te spelen. Maar Ryan genoot van elke minuut. Hij hield van het leven. Ryan dacht niet aan doodgaan; hij dacht aan leven, en dat deed hij. Zijn tijd was veel te kostbaar om medelijden met zichzelf te hebben. In de loop der jaren heb ik heel veel tijd met Ryan doorgebracht en ik kan me niet herinneren dat hij ooit ergens over klaagde. Ik weet heus wel dat hij geen perfect kind was; dat bestaat niet. Maar Ryan was bijzonder.

Net als zijn moeder en zus trouwens. Jeanne maakte het gruwelijkste mee wat een ouder maar kan meemaken: je kind een langzame en pijnlijke dood zien sterven en er niets tegen kunnen doen. Maar ze vroeg nooit: ‘Waarom moet mij dit overkomen?’ Ze was altijd het toonbeeld van vergeving, berusting en doorzettingsvermogen, ook al moet ze als ze alleen was ontzettend veel verdriet hebben gehad.

Andrea was net als Jeanne: je kon haar nooit ontmoedigen

en je hoorde haar nooit klagen. Het jongste kind van een gezin krijgt vaak alle aandacht, vooral iemand als Andrea: een knappe tiener, sportief, een goede leerling. Maar Andrea's leven was ondergeschikt aan Ryans ziekte. Om financiële redenen moest ze stoppen met wedstrijd-rolschaatsen, haar passie. Net als Ryan raakte ze vrienden kwijt en werd ze gepest. Ze maakte een bijzonder moeilijke tijd door. Het verbaasde me te zien hoe zij omging met de realiteit van de situatie van haar familie, zo volwassen en zo wijs. Alsof ze veel ouder was dan haar jaren.

Dit gezin inspireerde me op een manier die ik niet goed kan verklaren. Hun aanwezigheid raakte me diep. Misschien kun je het zo stellen: ik wilde zijn zoals zij. Ik wilde deel uitmaken van hun gezin. Zij zorgden ervoor dat ik wilde veranderen, dat ik een beter mens wilde zijn, dat ik de man wilde zijn die in me zat. Maar dat was niet eenvoudig, door mijn verslavingen, door mijn lifestyle. Ik begon mijn ogen te openen voor de realiteit, maar Ryans dood was nodig om ze helemaal te openen. Toen zijn ogen dichtgingen, gingen de mijne open. En sindsdien zijn ze open gebleven.

Nadat de Whites naar LA waren gekomen, sinds die tijd, heb ik al het mogelijke voor hen gedaan. Vooral kleine dingen. Ryan kwam naar meer concerten. Ik stuurde cadeautjes en bloemen en kaarten. Ik belde om te vragen hoe het ging. In 1987 besloot Jeanne met haar gezin te verhuizen naar Cicero, Indiana, een stadje buiten Indianapolis. Ze wist dat ze dit moest doen omdat Ryan haar had toevertrouwd dat hij niet

in Kokomo begraven wilde worden. Ze moesten ontsnappen aan het stadje dat hun zoveel verdriet had bezorgd, dat was wel duidelijk. Op een dag werd ik gebeld door Jeanne. Heel aarzelend vroeg ze of ik haar een deel van het geld wilde lenen dat ze nodig had voor haar nieuwe huis in Cicero.

Voor die tijd had Jeanne nog nooit om iets gevraagd. Dat ze me nu om hulp vroeg, betekende dat ze het echt nodig had. Ik wist hoe wanhopig graag ze Ryan en Andrea een beter leven wilde geven, en daarom zei ik tegen haar dat ik haar dat geld niet wilde lenen, maar het haar gewoon zou geven. Maar Jeanne stónd erop dat het een lening was. Ze zorgde er zelfs voor dat we een zelfgemaakt contract ondertekenden waarin stond dat ze me het geld zou terugbetalen! En inderdaad, jaren later kreeg ik een cheque van Jeanne. Ik heb het geld meteen op de studie-spaarrekening voor Andrea gestort. Jeanne sputterde tegen natuurlijk, maar ik zei tegen haar dat ik wilde helpen, dat het belangrijk voor me was dat ik haar gezin op deze manier kon steunen. Achteraf gezien denk ik dat het aardiger van haar was mij toe te staan haar te steunen dan andersom.

Het leven van de Whites veranderde totaal in hun nieuwe huis in Cicero. Ze werden er met open armen ontvangen. Ryan had in Kokomo een paar vrienden gehad, maar in Cicero werd hij een soort plaatselijke held. De Whites werden niet alleen geaccepteerd, maar in de armen gesloten. En Ryan deed het geweldig op zijn nieuwe school, hij werd niet alleen een van de beste leerlingen, maar kreeg ook veel goede vrienden.